

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4To/120/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114011246
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7114011246.4

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého, sudcov JUDr. Daniely Mitterpákovvej a JUDr. Martina Michalanského v trestnej veci proti obžalovanému D.. F. F. pre obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 6T/32/2015 zo dňa 8. 10. 2020, na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 18. októbra 2021 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn. 6T/32/2015 zo dňa 8. 10. 2020 podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obžalovaného D.. F. F. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I pre skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

v úmysle získať finančný prospech v období od začiatku roka 2009 do 1. apríla 2009 ako štatutár obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o., B. uzavrel s obchodnou spoločnosťou I. F., s.r.o., A. verbálnu dohodu, v zmysle ktorej sa spoločnosť I. F., s.r.o. zaviazala poskytnúť spoločnosti F. X., s.r.o. finančné prostriedky na kúpu pozemkov v okolí mesta Levice za účelom plánovanej výstavby obchodného centra Q., ktoré v období od 1. apríla 2009 do 27. júna 2010 realizovala šiestimi bezhotovostnými prevodmi v celkovej výške 965.000,- Eur v prospech obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o., ktorá ich, v zastúpení obvineným, použila na úhradu kúpnej ceny v celkovej výške 729.257,- Eur za pozemky v katastrálnom území Levice v prospech predávajúcich X. V., M. B., J. U., ale doposiaľ nevrátila zostatok vo výške 235.743,- Eur aj napriek tomu, že v období od druhej polovice roku 2010 do 19. marca 2012 jeden z konateľov obchodnej spoločnosti I. F., s.r.o., A. niekoľkokrát verbálne aj písomne žiadal obvineného o ich vrátenie, pričom tieto prostriedky obvinený použil v rozpore s účelom ich zverenia, čím si obvinený prisvojil finančné prostriedky vo výške 235.743,- Eur, ktoré boli účelovo poskytnuté na kúpu pozemkov, čím spoločnosti I. F., s.r.o., so sídlom na ulici Q. jednoty XX v A. spôsobil škodu vo výške 235.743 eur, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie prokurátor priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 8. 10. 2020. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že s rozhodnutím okresného súdu sa nestotožňuje a považuje ho za nesprávne, nezodpovedajúce dôkazom, ktoré boli zistené v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní. Je toho názoru, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky pojmové znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu sprenevery podľa ustanovenia § 213 ods. 1, 4 písm. a/ Tr. zák. a to po stránke objektívnej, ako aj subjektívnej. Z dôkazov zabezpečených v rámci prípravného konania, ako aj v konaní na súde podľa jeho názoru jednoznačne vyplýva, že obžalovaný sa skutku dopustil tak, ako je to uvedené v obžalobe prokurátora. V predmetnej veci prevažujú dôkazy svedčiace proti obžalovanému oproti dôkazom svedčiacim v jeho prospech.

Uviedol, že z napadnutého rozsudku okresného súdu vyplýva, že v predmetnom právnom vzťahu sa jednalo o zmluvu o pôžičke medzi spoločnosťami I. F., s.r.o. a F. X., s.r.o. tak, ako to tvrdil aj svedok D. X. F. a tak, ako to bolo koniec koncov špecifikované v petite žaloby spoločnosti I. F., s.r.o., podanej na Okresný súd Trebišov. Vzhľadom na túto skutočnosť nemohlo dôjsť ku sprenevere poskytnutých peňažných prostriedkov, ale došlo iba k nedodržaniu zmluvy. Označenie peňažných prostriedkov ako pôžičky je iba účtovnou operáciou, pričom podstatou v danej veci je skutočnosť, na aký účel mali byť tieto peňažné prostriedky v zmysle dohody o realizácii platieb z 24. marca 2009 použité. V tomto prípade boli obžalovaným prostredníctvom jeho spoločnosti F. X., s.r.o. použité peňažné prostriedky, ktoré patrili spoločnosti I. F., s.r.o., ktorej bol taktiež jedným z konateľov. Vykonaným dokazovaním bolo, podľa jeho názoru preukázané, že časť týchto prostriedkov bola použitá v rozpore s účelom jej poskytnutia. Vzájomný vzťah spomínaných subjektov sa riadil dohodou o realizácii platieb uzatvorenou medzi R. E. J. M., s.r.o., B. a I. F., s.r.o., A.. V zmysle čl. II tejto dohody sa použitie peňažných prostriedkov neobmedzovalo iba na kúpu pozemkov pre OC Q., ale aj na obstaranie projektovej dokumentácie, inžiniering, a náklady spojené s inžinieringom, developmentom, marketingom a prípravu na výstavbu na zakúpených pozemkoch, ktoré môžu byť vykonané aj prostredníctvom F. X., s.r.o. B.. Je zrejmé, že celý projekt bol realizovaný s jedným účelom a to výstavba obchodného centra Q.. Taktiež je nepopierateľným faktom, že túto investičnú akciu mala realizovať spoločnosť I. F., s.r.o. buď sama alebo sprostredkované, ale výlučne v prospech spoločnosti OC Q.. V súlade s uvedeným účelom museli byť poskytované aj peňažné prostriedky z leasingovej zmluvy, keďže spoločnosť R. E. J. M. s.r.o. ako leasingový veriteľ tieto peňažné prostriedky v súlade s týmto účelom poskytovala. Výkup pozemkov a súvisiace poskytnutie peňažných prostriedkov obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o., B. bol prirodzeným krokom v postupe realizácie projektu OC Q., pretože práve táto spoločnosť mala uzavreté zmluvy o budúcich kúpnych zmluvách, ktorých predmetom bol prevod nehnuteľností, na ktorých malo byť postavené OC Q.. Poskytnutie peňažných prostriedkov je logickým záverom riešenia danej situácie a zároveň možno konštatovať, že je v súlade s ustanoveniami dohody o realizácii platieb. Peňažné prostriedky použité nad rámec kúpnej ceny za pozemky v meste Levice, podľa jeho názoru, neboli použité v súlade s účelom, na ktorý použité byť mali. Dňa 13. novembra 2009 obchodná spoločnosť F. X., s.r.o. B. a obchodná spoločnosť Q. G., s.r.o. B. uzavreli zmluvu, ktorej predmet spočíval v sprostredkovaní príležitosti uzatvoriť s tretími osobami nájomné zmluvy alebo zmluvy o budúcich zmluvách na prenájom priestorov v OC Q.. Na základe uvedenej zmluvy sa F. X., s.r.o., B. ako záujemca zaviazal za sprostredkovateľskú činnosť, okrem provízie za reálne sprostredkovanie predmetu zmluvy, bez ohľadu na jej výsledok zaplatiť sumu vo výške 15.000,- € bez DPH za prvé tri mesiace platnosti zmluvy. Po uplynutí tohto času sa v zmysle sprostredkovateľskej zmluvy zaviazal za každý z ďalších troch mesiacov zaplatiť 17.850,- € a následne po uplynutí tohto času zaplatiť sumu 11.900,- € za každý mesiac. Vo vzťahu k zmluve o sprostredkovaní z 13. novembra 2009 je potrebné uviesť, že túto obžalovaný uzatváral ako konateľ obchodnej spoločnosti MINAG X., s.r.o., B., pričom v jej obsahu v rozpore s jeho tvrdením je táto spoločnosť označená v článku I odsek 1.1 nielen ako jediný vlastník nehnuteľností, na ktorých má stáť OC Q., ale aj ako budúci vlastník objektu, ktorý ma byť postavený na týchto pozemkoch. Zároveň samotné uzavretie zmluvy o sprostredkovaní nájomných zmlúv s budúcimi nájomcami OC Q. obchodnou spoločnosťou, ktorá podľa výpovede obžalovaného nemala realizovať výstavbu, resp. prevádzku OC Q. nedáva zmysel. V uvedenej sprostredkovateľskej zmluve je uvedené, že činnosť smerujúcu k príležitostiam uzavrieť s tretími osobami nájomné zmluvy alebo zmluvy o budúcich nájomných zmluvách bude sprostredkovateľ vykonávať pre záujemcu, teda obchodnú spoločnosť F. X., s.r.o. B.. Zároveň poukázal na článok I odsek 1,3 vyššie uvedenej zmluvy, z ktorej vyplýva, že sprostredkovateľ sa zaväzuje vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby mal záujemca príležitosť uzatvoriť s tretou osobou kúpnu zmluvu, resp. kúpne zmluvy na predaj nehnuteľnosti - OC Q.. Účel takéhoto ustanovenia v prípade, ak celý projekt nemal byť realizovaný a prevádzkovaný obchodnou spoločnosťou F. X., s.r.o., B. je v rozpore s tvrdeniami obžalovaného, najmä tými o snahe o spätný prevod nehnuteľností zakúpených pre potreby výstavby OC Q. na obchodnú spoločnosť I. F., s.r.o., A.. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovaný pri úkonoch vo vzťahu k OC Q. vystupoval ako vlastník nielen nehnuteľností pod obchodným centrom, ale aj budúci vlastník a prevádzkovateľ samotného obchodného centra. Okrem iného sa v uvedenej zmluve sprostredkovateľ zaviazal vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby mal záujemca, teda obžalovaný, príležitosť uzatvoriť s tretou osobou kúpnu zmluvu, resp. kúpne zmluvy na predaj nehnuteľnosti - OC Q.. Ak ako tvrdí obžalovaný, obchodná spoločnosť F. X., s.r.o., B. neplánovala realizáciu a prevádzku OC Q., tak nie je zrejmý význam a obsah ustanovenia, ktorým plánuje jeho predaj, okrem prípadu, keď by v skutočnosti plánoval realizovať OC Q. sám, čo aj obsah tejto zmluvy potvrdzuje. Ak však obžalovaný plánoval realizovať OC Q. sám prostredníctvom obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o., B., nemohol samozrejme použiť na jeho realizáciu peňažné prostriedky viazané na realizáciu projektu

prostredníctvom obchodnej spoločnosti I. F., s.r.o., A.. Skutočnosť, že tieto peňažné prostriedky boli použité práve takto dokumentuje aj znalecký posudok číslo XX/XXXX znalkyne D.. T. B. X., znalkyne z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo, daňovníctvo a personalistika, v ktorom boli rozanalyzované príjmy a výdavky spoločnosti F. X., s.r.o., B., pričom z týchto je zrejmé, že tejto spoločnosti boli poskytnuté peňažné prostriedky od spoločnosti I. F., s.r.o. A.. Následne boli tieto peňažné prostriedky použité okrem iného na úhradu výdavkov spoločnostiam Q. G. spol. s.r.o. a spoločnosti X. Q., s.r.o. Vzhľadom na skutočnosť, že tieto výdavky boli vykonané v prospech spoločnosti F. X., s.r.o., B. je možné konštatovať, že neboli použité s účelom ich určenia a vzhľadom na zistené skutočnosti možno mať pochybnosti o účelnosti a hospodárnosti ich využitia. Súd v odôvodnení rozhodnutia nesúhlasil s takouto úvahou s tým, že uviedol, že prokurátor nemá vystupovať ako ochranca obchodno-právnych vzťahov. Ďalej uviedol, že pokiaľ by D.. X. F. nesúhlasil s použitím finančných prostriedkov spoločnosti I. F., s.r.o., A. na iný účel, ako na kúpu pozemkov, tak by ani nedošlo k podpisom vyššie uvedenej leasingovej zmluvy a dohody o realizácii platieb v znení, v akom skutočne boli uzavreté. Spoločnosť F. X., s.r.o., B. do dohody o realizácii platieb bolo logickým vyústením toho, že mala s vlastními pozemkov, na ktorých malo stáť OC Q. uzavreté zmluvy o budúcej kúpe týchto nehnuteľností. Inou je už otázka použitia viazaných (aj zo strany leasingovej spoločnosti) peňažných prostriedkov na realizáciu investičného projektu obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o., B., ktorá vo vzťahu k tretím osobám vystupovala jednak ako vlastníka pozemkov pod obchodným centrom a súčasne ako budúci vlastníka samotného obchodného centra. Aj samotné ustanovenia dohody o realizácii platieb špecifikujú, že rôzne práce na OC Q. môžu byť vykonané prostredníctvom spoločnosti F. X., s.r.o., B. nie v jej prospech, ale na účet spoločnosti I. F., s.r.o. A.. Ďalším dôkazom, ktorý potvrdzuje, že projekt OC Q. nemal byť realizovaný prostredníctvom obchodnej spoločnosti F. X., s.r.o. B. je skutočnosť, že zabezpečenie vstupných podkladov, architektonickú štúdiu a komplexnú dokumentáciu k územnému konaniu stavby Kultúrno-spoločenského a nákupného centra v Leviciach, teda základy pre realizáciu projektu objednala od spoločnosti Z., s.r.o., A., obchodná spoločnosť Q. OC, s.r.o., B.. Táto skutočnosť potvrdzuje vyššie uvedené tvrdenie D.. X. F. o postupe v realizácii projektu tak, že výkup pozemkov z uvedených dôvodov bude realizovať spoločnosť F. X., s.r.o., B., ale samotnú realizáciu projektu mala vykonávať obchodná spoločnosť Q. OC, s.r.o., B.. Na základe vykonaných dôkazov je daný záver o tom, že projekt OC Q. mala realizovať spoločnosť OC Q., s.r.o., B., pričom napriek uvedenému obžalovaný vykonával prostredníctvom spoločnosti F. X., s.r.o., B. síce smerujúce k realizácii OC Q., ale v prospech spoločnosti F. X., s.r.o., B. a na účet spoločnosti I. F., s.r.o., A., teda účelovo určené finančné prostriedky v prospech spoločnosti I. F., s.r.o. A. použil pre vlastnú potrebu, prostredníctvom spoločnosti F. X., s.r.o. B.. Vo vzťahu ku občiansko-právnomu konaniu, ktoré bolo taktiež spomenuté v odôvodnení rozhodnutia okresného súdu uviedol, že toto pre trestné konanie nemá relevanciu. Je to z dôvodu, že občiansko-právne konanie má úplne iný rozsah dokazovania vytyčený predmetom sporu, obsiahnutého v petite žaloby. Nie je možné absolutizovať peňažné prostriedky poskytnuté spoločnosti F. X., s.r.o., B.. Má zato, že ide iba o účtovnú operáciu, pričom je z dokazovania absolútne zrejmé, že peniaze boli poskytované na základe iných pravidiel a najmä s absolútne iným účelom. Aj v civilnom konaní bolo predmetom sporu vrátenie pôžičky, je potrebné uviesť aj to, že k tomu došlo na základe konania obžalovaného a vzhľadom na dané okolnosti by nemohla spoločnosť I. F., s.r.o. A. brániť svoje práva inak znejúcim petitom. V dôsledku konania obžalovaného spoločnosť I. F., s.r.o., A. nemá ani peňažné prostriedky vo výške viac ako 900.000,- €, nemá ani pozemky, na kúpu ktorých poskytla peňažné prostriedky a súčasne nemá žiadnu protihodnotu za peňažné prostriedky, ktoré obžalovaný použil nad rámec výkupu pozemkov. V predmetnom spore nie je podstatné čo bolo konečnou prekážkou v realizácii projektu OC Q. a či úkony obžalovaného smerovali k jeho realizácii. Obžalovaný síce kroky k realizácii projektu obchodného centra mohol vykonávať, ale je zrejmé, že to nerobil v prospech spoločnosti, ktorá mala byť jeho vlastníkom, pričom to je podstatnou okolnosťou, pretože realizácia projektu mala prebehnúť prostredníctvom iného subjektu. Z rozhodnutí civilných súdov vyplýva, že nie je jednoznačne vyslovený záver v tom smere, že išlo o pôžičku, ale že najbližším záväzkovým právnym vzťahom k predmetu veci je zmluva o pôžičke, aj keď sa javí, že niektoré podstatné náležitosti záväzkového právneho vzťahu nie sú úplne jednoznačné, ale priradenie k záväzkovému právnemu vzťahu pôžičky sa javí ako najbližšie.

Prokurátor ďalej poukázal na ustanovenia § 213 ods. 1, 4 písm. a/ Tr. zák., § 15 Tr. zák. a § 285 písm. b/ Tr. por. a uviedol, že je toho názoru, že okresný súd sa neriadil dôsledne uvedenými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku. Zabezpečené dôkazy tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní na súde nesprávne vyhodnotil a tak dospel k nesprávnejmu záveru, keď obžalovaného D.. F. F. podľa ustanovenia § 285 písm. b/ Trestného poriadku oslobodil spod obžaloby okresného prokurátora. Navyiac sa dôsledne neriadil ustanovením § 327 odsek 1 Trestného poriadku podľa ktorého súd, ktorému

vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil. Nevypočul znalkyňu D.. T. B. s odôvodnením, že súd mal preukázanú existenciu zmluvy o pôžičke a nepovažoval za potrebné, účelné ani hospodárne, aby bola vypočutá táto znalkyňa so zameraním na otázku účelnosti a hospodárnosti využitia peňažných prostriedkov, nakoľko poskytnutá pôžička nemusí byť využitá hospodárne a je na dlžníkovi ako poskytnuté finančné prostriedky využiť. Túto bolo podľa rozhodnutia krajského súdu potrebné vypočuť, resp. zvážiť ďalší procesný postup na prípadné dokazovanie o účelnosti a hospodárnosti vynaložených finančných prostriedkov spoločnosťou Q. G. spol. s r.o. a spoločnosťou X. Q. s. r. o.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby Krajský súd v Košiciach zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu k odvolaniu prokurátora uviedol, že uvedené odvolanie považuje za neopodstatnené a je v zjavnom rozpore s výsledkom vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku podrobne rozviedol vykonané dôkazy na hlavnom pojednávaní a na základe takto zisteného skutkového stavu rozhodol zákonne a spravodlivo, ak ho oslobodil spod obžaloby, pretože žalovaný skutok nie je trestným činom. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je v súlade aj so závermi Krajského súdu v Košiciach, ktoré sú uvedené v uznesení sp. zn. 8To/115/2016 zo dňa 19.12.2016, ktorým bol zrušený prvotný rozsudok a vec bola vrátená okresnému súdu na nové prejednanie. Súhlasí so závermi súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval, že finančné prostriedky zo spoločnosti I. F. s.r.o. do spoločnosti F. X. s.r.o. je potrebné považovať za pôžičku, čo bolo aj potvrdené v občianskoprávnom konaní rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11 C/39/2012 zo dňa 4. 7. 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/57/2018 zo dňa 19. 6. 2019. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 2. 9. 2019 a z uvedených rozhodnutí vyplýva, že sa na základe pôžičky stala vlastníkom poskytnutých finančných prostriedkov spoločnosť F. X. s.r.o. Tieto závery súdov majú podstatný význam pre posúdenie trestnej zodpovednosti obžalovaného z hľadiska objektívnej a subjektívnej stránky spáchania trestného činu sprenevery podľa ustanovenia § 213 Tr. zákona. Súhlasí aj so záverom súdu prvého stupňa, že vzhľadom na ustálenú judikatúru, ktorá konštatuje, že ak poškodený poskytol finančné prostriedky obžalovanému na podklade zmluvy o pôžičke je vylúčené, aby sa dopustil trestného činu sprenevery, pretože požičaná finančná suma nemá povahu veci, ktorá by mu bola zverená. Prítom nie je rozhodujúce, či bol alebo nebol dodržaný účel pôžičky, pokiaľ bol prípadne dohodnutý. Za správny považuje aj záver súdu, že namietaná sprostredkovateľská zmluva so spoločnosťou Q. G. spol. s r.o. so spoločnosťou F. X. s.r.o. B., ktorá podľa prokurátora má odôvodňovať jeho úmysel prisvojiť si cudziu vec v rozpore s účelom jej zverenia, nie je definovaná v popise skutku obžaloby. Taktiež poukazuje na správny záver súdu prvého stupňa pokiaľ nevypočul znalkyňu z odboru ekonómie a manažmentu D.. T. B. X., pretože aj táto znalkyňa konštatovala, že v roku 2009 - 2010 náklady spoločnosti F. X. s.r.o. B. súviseli s realizáciou prípravných prác na projekte OC Q. v Leviciach. Vykonanie výsluchu tejto znalkyne aj v súvislosti s právnym posúdením obžalovaného skutku by bolo neúčelné a nehospodárne a vykonanie tohto dôkazu by nemalo vplyv na posúdenie právnej kvalifikácie skutku.

Z hľadiska posudzovania subjektívnej stránky skutkovej podstaty zločinu sprenevery podľa § 213 Tr. zákona konštatoval, že napriek úsiliu prokurátora a jeho nepodloženými závermi, že vykonaným dokazovaním nebola objektívne vyvrátená jeho obhajoba uplatňovaná od počiatku vedeného trestného stíhania v tom smere, že poukázané finančné prostriedky nepoužil v rozpore s ich účelom, na ktorý mu boli poskytnuté. Má zato, že neobstojí právny názor prokurátora o tom, že peňažné prostriedky použil v rozpore s účelom, na ktoré mali byť použité, pričom mal ich použiť na vlastnú potrebu prostredníctvom spoločnosti F. X. s.r.o.

Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Krajský súd už v tejto trestnej veci raz konal, keď uznesením krajského súdu sp. zn. 8To/115/2016 zo dňa 19. 12. 2016 podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V odôvodnení zrušujúceho uznesenia krajský súd uviedol, že záver okresného súdu o tom, že v posudzovanom prípade ide o pôžičku vychádza aj z uznesenia krajského súdu sp. zn. 9 Co/16/2016 zo dňa 29.6.2016, pričom daný záver je predčasný a nezodpovedá doposiaľ vykonanému dokazovaniu nakoľko v uznesení 9Co/16/2016 nie je tento názor jednoznačne vyslovený v tom smere, že išlo o pôžičku, ale len, že najbližším záväzkovým právnym vzťahom je zmluva o pôžičke, nakoľko sa javí, že niektoré podstatné náležitosti tohto záväzkového právneho vzťahu nie sú dané úplne jednoznačne, čo v podstate znamená, že priradenie k záväzkovému právnemu vzťahu sa javí ako najbližšie a preto záver okresného súdu, že išlo o pôžičku nemožno v celom rozsahu akceptovať. Okresný súd vydal oslobodzujúce rozhodnutie predčasne, pretože sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami potrebnými pre spravodlivé a zákonné rozhodnutie. V tomto smere je potom nepreskúmateľný aj právny názor, že pri zmluve o pôžičke je vylúčené spáchanie trestného činu sprenevery a mohlo by prichádzať posudzovanie spáchania trestného činu podvodu, čo však okresný súd vôbec neodôvodnil.

V ďalšom sa krajský súd nestotožnil s názorom okresného súdu, že zmluva medzi spoločnosťou Q. G. a F. X. s.r.o. sa nenachádza v popise skutku a teda je irelevantné sa ňou zaoberať, nakoľko prokurátor, ako to vyplýva z odôvodnenia obžaloby, ako aj odôvodnenia odvolania vychádzal práve z tejto zmluvy, ktorá podľa jeho názoru preukazuje zavinenie obžalovaného ku skutku obžaloby. Krajský súd uložil okresnému súdu, aby sa po zrušení napadnutého rozsudku zaoberal podstatnými listinnými dôkazmi, ktorými sú dohoda o realizácii platieb, v súvislosti s následnými uzatvorenými zmluvami o sprostredkovaní a skutkovo a právne zistiť a vyhodnotiť, či finančné prostriedky poskytnuté v rámci dohody o realizácii boli použité obžalovaným v súlade s touto dohodou, pričom je potrebné vyhodnocovať námietky prokurátora, ako aj obžalovaného a z hľadiska trestnoprávneho posúdenia vyhodnotiť, či išlo o obchodnoprávny vzťah, alebo o spáchanie trestného činu. Krajský súd zdôraznil, že z doposiaľ vykonaného dokazovania je možné konštatovať, že z dohody o realizácii platieb vyplýva, že boli stanovené zmluvné podmienky následne uzatváraných konkrétnych t.j. realizačných zmlúv, čiže možno povedať, že dohodou o realizácii platieb boli stanovené pravidlá, podmienky pre realizovanie následných zmlúv a konkrétne použitie finančných prostriedkov. Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní malo byť vyhodnotiť skutočnosti namietané prokurátorom a dôsledne sa zaoberať právnymi úvahami vo vzťahu k trestnému činu sprenevery, prípadne posudzovania skutku ako trestného činu a podrobne vyhodnotiť aj skutočnosti obsiahnuté v písomnom vyjadrení obžalovaného k podanému odvolaniu prokurátora. Prihliadnuť je potrebné aj na stav konania sp. zn. 11C39/2012 Okresného súdu Trebišov a v súvislosti s odvolacou námietkou prokurátora, že peňažné prostriedky neboli účelne a hospodárne využité, vypočítať k tejto námietke znalkyňa so zameraním k danej okolnosti a v prípade, že svedkyňa sa nebude vedieť k danému vyjadriť zväziť ďalší procesný postup na prípadné dokazovanie o účelnosti a hospodárnosti vynaložených finančných prostriedkov spoločnosťou Q. G. a spoločnosťou X. Q. s.r.o.

Po vrátení veci okresnému súdu, tento vyčkal na právoplatné rozhodnutie vo veci vedenej na Okresnom súde Trebišov sp. zn. 11C/39/2012. Z rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1Co/57/2018 zo dňa 19.6.2019, ktorým bolo rozhodnuté o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Trebišov sp. zn. 11C/39/2012 zo dňa 4.7.2017 vyplýva, že obžalovaný sa na základe pôžičky stal vlastníkom poskytnutých prostriedkov a ich následné použitie nespochybňuje uzavretie zmluvy o pôžičke. Tento právny názor civilného súdu si osvojil aj okresný súd v danej trestnej veci. Uvedené právne hodnotenie vzájomného obchodnoprávneho vzťahu medzi I. F. s.r.o. a F. X. s.r.o. viedlo konajúci súd k záveru, že pokiaľ poškodený poskytol obžalovanému peňažné prostriedky na podklade zmluvy o pôžičke, je v zmysle ustálenej judikatúry vylúčené, aby sa obžalovaný mohol dopustiť trestného činu sprenevery, pretože požičaná suma nemá povahu vecí, ktorá by bola obžalovanému zverená a preto je irelevantné aj posudzovanie, či bol alebo nebol dodržaný účel pôžičky. Okresný súd sa vo svojich úvahách zaoberal aj otázkou naplnenia skutkovej podstaty trestného činu podvodu, pričom dospel k záveru, že nebolo dokázané, že dlžník mal už v čase uzatvárania zmlúv o pôžičke úmysel pôžičku vôbec nevrátiť. Práve naopak, obaja konatelia spoločnosti I. F. s.r.o. nepochybne mali eminentný záujem zriaďovať daný projekt. Vzhľadom na preukázanú existenciu zmluvy o pôžičke okresný súd, nepovažoval za potrebné a ani za účelné, napriek zrušujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu, vypočítať znalkyňa Ing. B. s odôvodnením, že pôžička nemusí byť poskytnutá hospodárne a je na dlžníkovi ako poskytnuté finančné prostriedky využiť.

S uvedeným právnym názorom okresného súdu sa odvolací súd stotožnil v celom rozsahu, nakoľko nevidí právny, ani skutkový dôvod, pre ktorý by si nemal osvojiť právny názor civilného súdu v otázke právneho posúdenia zmluvného vzťahu medzi poškodeným a spoločnosťou obžalovaného.

Preto sa stotožnil s daným záverom, nakoľko argumentácia civilného súdu sa javí byť zákonná a po argumentačnej stránke presvedčivá a napokon má odvolací súd za to, že v záujme zachovania právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí je potrebné, aby za nezmenených skutkových podmienok boli právne názory súdov konzistentné a nedochádzalo k ich zmenám, pokiaľ nevyjdú najavo nové skutkové okolnosti prípadu, čo sa v posudzovanom prípade nestalo. Odvolací súd za vecne správny považuje názor okresného súdu, že pre posúdenie trestnej zodpovednosti obžalovaného je kľúčové práve právne posúdenie vzťahu, na základe ktorého boli poskytnuté finančné prostriedky. Správne sú aj úvahy prvostupňového súdu, že pôžička principiálne vylučuje možnosť spáchania trestného činu sprenevery, nakoľko absentuje existencia cudzej veci, ktorá by bola prisvojená páchatelom. Správnosť postupu v úvahách okresného súdu spočívajúcom v tom, že za prvotný základ na vyvodzovanie trestnej zodpovednosti riešil otázku či išlo v danom prípade o cudziu vec, potvrdzuje aj nález ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 382/2018 zo dňa 15.11.2018, kde ústavný súd povedal, že ak v rámci trestného konania vedeného pre trestný čin sprenevery podľa § 213 Trestného zákona treba riešiť otázku vlastníckeho práva k veci, ktorá má byť predmetom sprenevery, pričom túto otázku samotný Trestný zákon nerieši, musia ju orgány činné v trestnom konaní a všeobecné súdy posudzovať podľa príslušných ustanovení občianskeho, resp. obchodného hmotného práva a až na základe takéhoto právneho posúdenia môžu dospieť k ústavne konformnému záveru o tom, či páchatel nakladal alebo nenakladal s cudzou (zverenou) vecou.

Rovnako tak sa odvolací súd stotožnil aj s argumentáciou, podľa ktorej nejde v posudzovanom prípade ani o trestný čin podvodu, pretože aj podľa názoru odvolacieho súdu, správanie obžalovaného v čase uzavretia zmluvy o pôžičke a následne jeho aktivita po tom, čo mu boli poskytnuté peňažné prostriedky poškodeným, nedovoľuje vysloviť záver, že by uviedol poškodeného do omylu v otázke vrátenia pôžičky alebo v tom, že by mu prisľúbil, že bude vykonávať dohodnutú činnosť, aby podvodne vylákal poskytnutie plnenia vo svoj prospech a napokon reálne nič nevykonal v zmysle ich dohody.

V súlade s ustálenou judikatúrou veľmi správne konštatoval okresný súd, že v čase spáchania skutku Trestný zákon za cudziu vec výslovne nepovažoval peniaze na účte v banke, nakoľko tieto boli v dispozícii banky. Danú skutočnosť okresný súd ďalej síce nerozvíjal, ale aj z tohto pohľadu ide o ďalší, právne veľmi významný argument, ktorý jednoznačne vyvracia možnosť spáchať trestný čin sprenevery, nakoľko v čase spáchania skutku (od začiatku roka 2009 do polovice 2010) sa peňažné prostriedky na účte v zmysle § 130 ods. 1 Tr. zák. skutočne nepovažovali za vec. Touto sa stali až novelou Trestného zákona vykonanou zákonom č. 397/2015 Z. z. účinnou od 1.1.2016. Teda až od uvedeného dátumu sa peňažné prostriedky v nematerializovanej podobe považujú za vec v zmysle § 130 ods. 1 Tr. zák. a môžu byť predmetom sprenevery. V danej súvislosti krajský súd odkazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/58/2016 zo dňa 16.8.2018 v ktorom je uvedené, že vklady na účtoch v banke sú tak pohľadávkami nie vecami, sú súčasťou majetku vkladateľa. Pri neoprávnených bezhotovostných prevodoch z účtu na účet tak nemožno použiť právne kvalifikácie, predmetom ktorých je ochrana len vecí. Pri neoprávnenom prevádzaní nematerializovaných finančných prostriedkov medzi bankovými účtami osobami, ktorým sú finančné prostriedky na bankovom účte právnickej osoby zverené, ide v podstate o spreneveru pohľadávok. Právna kvalifikácia trestného činu sprenevery podľa § 213 Tr. zák. je preto nepoužiteľná, pretože nechráni útoky na iné majetkové hodnoty než veci.

Pokiaľ ide o ďalšiu argumentáciu okresného súdu použitú v napadnutom rozhodnutí, na základe ktorej okresný súd dospel k názoru, že skutok nie je trestným činom, túto vyhodnotil odvolací súd tiež ako zákonnú a vecne správnu, s ktorou sa v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ňu odkazuje. Čo sa týka konkrétnych odvolacích námietok okresného prokurátora, ten v odôvodnení svojho odvolania vyslovil názor, že označenie peňažných prostriedkov ako pôžičky, je len účtovnou operáciou, pričom podstatným je účel, na aký mali byť tieto peňažné prostriedky v zmysle dohody o realizácii platieb použité. S uvedeným nie je možné súhlasiť, nakoľko označenie predmetného zmluvného vzťahu za pôžičku v posudzovanom prípade, nie je len akýmsi účtovným označením v účtovných dokladoch poškodeného, ale na základe súdom zhodnoteného skutkového stavu a právoplatným rozhodnutím kvalifikovaný právny vzťah, ktorý nie je dôvod právne nerešpektovať.

Tvrdenie prokurátora, že pre posúdenie daného prípadu je podstatné sledovať účel, na ktorý mali byť dané prostriedky poskytnuté, v zmysle dohody o realizácii platieb zo dňa 24.3.2009 na č. I. 217 - 221, sa súdu nejaví byť dostatočne presvedčivé. V prvom rade je potrebné uviesť, že spoločnosť MINAG X. s.r.o. neuzavrela s R. leasing (R.) uvedenú dohodu o realizácii platieb, ale stranou dohody bola spoločnosť I. F. s.r.o., teda pre obžalovaného a jeho obchodnú spoločnosť z uvedenej dohody nevyplýva žiadny záväzok obstarávať nehnuteľnosti, projektovú dokumentáciu inžiniering, development, marketing a prípravu výstavby na daných nehnuteľnostiach (ďalej len ako „príprava projektu“). Z uvedenej dohody nevyplýva ani to, kto má nadobudnúť nehnuteľnosti a v prospech koho ma byť obstaraná príprava

projektu a dokumentácia. Z výpovede poškodeného vyplýva, že pozemky mala nadobudnúť F. X. s.r.o.. Obžalovaný v súlade s poškodeným vypovedal, že finančné prostriedky, ktoré poskytla I. F. s.r.o. spoločnosti F. X. s.r.o. mali byť použité v zmysle dohody o realizácii platieb na nákup nehnuteľností a prípravu projektu, avšak ani z jednej z uvedených výpovedí nevyplývalo presne na meno ktorej obchodnej spoločnosti sa mala obstaráť príprava projektu. Teda pokiaľ v prípade nehnuteľností bolo v súlade s dohodou, keď nehnuteľnosti nadobúdala spol. F. X. s.r.o. na seba a tieto potom následne mala previesť na ďalšiu spoločnosť, v prípade obstarania prípravy projektu, z vykonaného dokazovanie nevyplývalo, že by pri obstaraní prípravy na projekt nemohla spol. F. X. s.r.o. zabezpečovať prípravu projektu na svoje meno a potom následne nadobudnuté previesť na I. F. s.r.o. alebo Q. OC s.r.o. alebo inú spoločnosť.

Preto tvrdenie prokurátora, že časť peňažných prostriedkov bola použitá v rozpore s účelom jej poskytnutia, keďže v zmysle čl. II tejto dohody sa použitie prostriedkov vzťahovalo aj na obstaranie projektovej dokumentácie, ktoré síce môžu byť vykonané prostredníctvom F. X. s.r.o., ale túto investičnú akciu má realizovať I. F. s.r.o. za účelom výstavby obchodného centra Q. a výlučne v prospech Q. OC s.r.o. a nijako inak, nie je jednoznačne preukázané žiadnym z vykonaných dôkazov. Ak by aj niečo také, ako tvrdí prokurátor bolo preukázané, nedodržanie takejto dohody, by bolo možné hodnotiť len ako nedodržanie ústneho zmluvného záväzku medzi spoločnosťou I. F. s.r.o. a F. X. s.r.o., bez nejakých následkov vo vzťahu k poskytnutým peňažným prostriedkom, keďže vo vzťahu k ním je preukázané, že išlo pôžičku, ktorá vzhľadom na okolnosti daného prípadu a ochranu záujmov daných spoločností, sa v danom prípade javí ako absolútne nevhodne zvolený zmluvný typ na úpravu vzájomného postavenia daných obchodných spoločností a ochranu ich práv. Bohužiaľ po právnej stránke právny titul nadobudnutia finančných prostriedkov spôsobuje, že spoločnosť F. X. s.r.o. sa stala ich vlastníkom a teda pre ňu nejde o cudziu vec a preto nedodržanie účelu pôžičky nezakladá v danom prípade trestnoprávnu zodpovednosť obžalovaného za spreneveru.

V ďalšej časti svojho odvolania prokurátor poukazuje na sprostredkovateľské zmluvy, v ktorých sa spoločnosť F. X. s.r.o. označuje za vlastníka objektu Q. OC, z čoho vyvodzuje úmysel obžalovaného realizovať daný projekt pre spoločnosť F. X. s.r.o., čo by odporovalo účelu, na ktorý mu boli zverené peňažné prostriedky. Uvedené tvrdenie rovnako môže, ale aj nemusí preukazovať takýto úmysel obžalovaného - teda zrealizovať daný investičný zámer OC Q. v rozpore s dohodou so spoločnosťou I. F. s.r.o. tak, aby vlastníkom objektu sa stala spoločnosť F. X. s.r.o.. Tak, ako aj pri nehnuteľnostiach, pri ktorých mala spol. F. X. s.r.o. predkupné právo a následne ich nadobúdala na seba, aby ich potom previedla na dohodnutý subjekt, v čom sa nevidelo porušenie dohody, na základe rovnakých úvah má odvolací súd za to, že uzavretie daných sprostredkovateľských zmlúv so spoločnosťou Q. G. a X. Q. môže len nasvedčovať o nejakom úmysle získať objekt OC Q. pre spoločnosť F. X. s.r.o., avšak na jednoznačný záver, že to tak určite malo byť, samotné zmluvy rozhodne nestačia. Ak by sme aj pripustili takúto alternatívu o nečestnom úmysle obžalovaného, tak znova by išlo len o porušenie dohody, čo opäť nemá žiaden súvis a dopad na peňažné prostriedky, keďže ich právny režim neumožňuje reagovať na takéto okolnosti, teda na nedodržanie účelu pôžičky. Nad rámec daného hodnotenia trestnej zodpovednosti obžalovaného krajský súd považuje za potrebné dodať, že na to, aby bolo možné konanie obžalovaného hodnotiť po trestnoprávnej stránke tak, ako to prezentuje prokurátor, by muselo byť preukázané, že obžalovaný mal jednoznačný záväzok obstarávať prípravu projektu v prospech konkrétnej spoločnosti. Preukázaný skutkový stav je však taký, že medzi obžalovaným a poškodenou spoločnosťou nebolo presne dohodnuté akým spôsobom a v ktorej fáze daného investičného projektu nadobudne spoločnosť Q. OC s.r.o. vlastnícke právo k OC Q. a dokonca ani na meno ktorej spoločnosti mala byť obstaraná príprava realizácie projektu. Preto prokurátorom predkladaná verzia skutku je založená len na nepriamych indíciách a úvahách, ktoré teoretický by boli možné, avšak na jednoznačné vyslovenie viny nie je skutkový stav v takejto podobe preukázaný. O dôkazne a skutkovo inú situáciu by išlo v prípade, ak by vzťahy medzi danými obchodnými spoločnosťami boli jasne upravené a konkrétne definovanými postupmi pri príprave a následnej realizácii investičného zámeru s jasným určením, ktorá spoločnosť čo obstaráva a čo nadobúda resp. prevádza na ktorú ďalšiu spoločnosť. V dôsledku absencie takejto úpravy vzájomných vzťahov možno len povedať, že obchodné spoločnosti sa správali neštandardne rizikovo, pokiaľ nepristúpili k dôslednejšej ochrane svojich záujmov a nezvolili vhodnejšie prostriedky civilného práva. Obchodný zákonník upravuje rozhodne vhodnejšie inštitúty, ktorými bolo možné právne ošetriť realizáciu daného projektu, ktorými bolo možné reagovať aj na prípadne porušenie a nedodržanie dohody v postupe a obstarávaní prípravy realizácie projektu a možno aj v prípade, ak by v dôsledku podnikateľského rizika (zmena podmienok na trhu v dôsledku výstavby iného obchodného centra v danej lokalite) došlo k neúspechu v jeho realizácii, aby si dokázali urovnať vzájomné nároky.

V danej súvislosti podľa názoru prokurátora bolo vykonaným dokazovaním preukázané, že obžalovaný prostredníctvom spoločnosti F. X. s.r.o. síce vykonával úkony smerujúce k realizácii OC Q., ale v prospech F. X. s.r.o. a na účet I. F. s.r.o. Dané tvrdenie je rovnako tak vyvrátené z dôvodu, že vzhľadom na právne posúdenie vzájomného vzťahu medzi týmito spoločnosťami, teda ako zmluvy o pôžičke, niet dôvodu na takéto úvahy a preto nemožno hovoriť ani o konaní na účet I. F. s.r.o., keďže išlo o vlastné prostriedky F. X. s.r.o. Preto odvolací súd len zopakuje názor, ktorý vyslovil aj okresný súd, že nepoužitie pôžičky na dohodnutý účel nie je spreneverou.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s úvahami prokurátora, ktorými hodnotí význam civilného konania medzi spoločnosťami I. F. s.r.o. a F. X. s.r.o., predmetom ktorého bolo vrátenie pôžičky, z hľadiska potrieb trestného stíhania. Podľa názoru odvolacieho súdu, dané civilné sporové konanie, so svojim rozsahom a prostriedkami dokazovania, vytýčeným predmetom sporu, ktorý je určovaný v petite obžaloby nepochybne umožňuje objektívne správne posúdenie a určenie príslušného zmluvného typu konkrétneho záväzkovo právneho vzťahu medzi subjektmi súkromného práva a rozhodne môže tvoriť dostatočne pevný podklad pre rozhodovanie o vine v trestnom konaní.

V dôsledku konania obžalovaného spoločnosť I. F. s.r.o. nemá podľa prokurátora ani peňažné prostriedky, ani pozemky a ani žiadnu protihodnotu za peňažné prostriedky. Obžalovaný mohol vykonávať kroky k realizácii projektu obchodného centra, avšak ich nevykonával v prospech spoločnosti, ktorá mala byť jeho vlastníkom. V reakcii na uvedené je potrebné povedať, že z právneho hľadiska zmluvné strany zvolili absolútne nevhodný typ zmluvného vzťahu na úpravu svojich práv a povinností. Spoločnosť I. F. s.r.o. dosiahla v civilnom konaní priznanie nároku na vrátenie celej požičanej sumy. Ak by sme aj pripustili, že obžalovaný spreneveril peňažné prostriedky, išlo by len o priznanie škody vo výške 235,743,- €. V prospech obžalovaného vyznieva aj skutočnosť, že bolo preukázané, že mal záujem riešiť prevod nehnuteľností zo spoločnosti F. X. s.r.o. na I. F. s.r.o. resp. hľadaním iných alternatív riešenia danej situácie.

Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že odvolacie námietky prokurátora nie sú nedôvodné a ani spôsobilé spochybniť úvahy a závery okresného súdu, na základe ktorých oslobodil obžalovaného spod obžaloby.

Okresný súd rozhodol na základe zákonného dokazovania, vykonaného v rozsahu nevyhnutnom pre náležité objasnenie veci a v záujme vecne správneho a zákonného rozhodnutia. Vzhľadom na použitú argumentáciu okresného súdu má odvolací súd za to, že skutočne odpadla potreba ďalšieho dopĺňovania dokazovania a to výsluchom znalkyne D. B. resp. o posudzovanie účelnosti a hospodárnosti vynaložených finančných prostriedkov spoločnosťou Q. G. s.r.o. a spoločnosťou X. Q. s.r.o.

Okresný súd sa vyčerpávajúco a detailne vysporiadal so všetkými skutočnosťami skutkovo a právne významnými pre spravodlivé rozhodnutie v danej veci. Jeho argumentácia je po právnej stránke správne vyhodnotená a odôvodnená, pričom na základe vlastných úvah vecne posúdil zistený skutkový stav a dospel k logicky správnym záverom. S jeho myšlienkovým postupom sa krajský súd nemal problém stotožniť a v detailoch poukazuje na podrobné a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku. To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovvej časti tohto rozhodnutia v pomere hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.